

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 49/11
29.06.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев, Веска Крстајића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног З.А, због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 4. и става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 274/11 од 06.06.2011. године, подигнутом против правноснажних решења Вишег суда у Нишу К број 48/10 од 05.01.2011. године и Кв 30/11 од 28.01.2011. године, у седници већа одржаној у смислу члана 422. став 3. ЗКП-а, дана 29.06.2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично СЕ УВАЖАВА захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз број 274/11 од 06.06.2011. године, као основан, па се УКИДАЈУ правноснажна решења Вишег суда у Нишу К број 48/10 од 05.01.2011. године и Кв 30/11 од 28.01.2011. године и предмет враћа Вишем суду у Нишу на поновно одлучивање, док се у преосталом делу подигнути захтев за заштиту законитости у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а, одбија као неоснован.

Образложење

Решењем Вишег суда у Нишу К број 48/10 од 05.01.2011. године одлучено је да трошкови кривичног поступка окривљеног З.А. у укупном износу од 1.171.875,00 динара падају на терет буџетских средстава.

Решењем Вишег суда у Нишу Кв број 30/11 од 28.01.2011. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног изјављена против решења Вишег суда у Нишу К број 48/10 од 05.01.2011. године.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости против наведених решења Вишег суда у Нишу због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а и повреде одредаба кривичног поступка из члана 197. став 1. у вези члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а, са предлогом да Врховни касациони суд уважењем захтева укине ова решења и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 422. став 3. ЗКП-а у одсуству обавештеног Републичког јавног тужиоца, на којој је размотрио списе предмета, са правноснажним решењима против којих је захтев подигнут, па је нашао:

Захтев је делимично основан.

Врховни касациони суд налази да се основано у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца истиче да је Виши суд у Нишу доношењем наведених правноснажних решења на штету окривљеног повредио одредбе кривичног поступка из члана 197. став 1. у вези члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП.

Наиме, из списка предмета се утврђује да је окривљени З.А. пресудом Вишег суда у Нишу К број 48/10 од 07.06.2010. године ослобођен од оптужбе да је извршио продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 4. и става 1. Кривичног законика и кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4. Кривичног законика, против које пресуде је Виши јавни тужилац у Нишу изјавио жалбу, на коју су браниоци окривљеног, адвокат Т.М. и адвокат С.Ђ. изјавили одговоре на жалбу захтевајући да они и окривљени буду обавештени о седници већа другостепеног суда у смислу члана 375. став 1. ЗКП-а. Апелациони суд у Нишу одржао је седницу већа у присуству Апелационог јавног тужиоца, окривљеног и његових бранилаца и донео пресуду Кж1 3197/10 од 01.10.2010. године којом је жалбу Вишег јавног тужиоца у Нишу одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Надаље, из списка предмета произлази да је Виши суд у Нишу у решењу К број 48/10 од 05.01.2011. године, одлучујући о захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка који је поднео бранилац окривљеног, адвокат С.Ђ, нашао да на терет буџетских средстава по важећој адвокатској тарифи падају

следећи трошкови: за присуство браниоца окривљеног неодржаном саслушању окривљеног у истражном поступку, за присуство браниоца окривљеног саслушању окривљеног, сведока и вештака у истражном поступку, за састав једног приговора против оптужнице, за присуство браниоца на 18 одржаних главних претреса и 9 одложених главних претреса као и за два одговора на жалбу, а да је у делу захтева за накнаду трошкова који су настали у вези са присуством браниоца окривљеног на седници већа Врховног суда Србије и Апелационог суда у Нишу, заузео став да се не ради о трошковима који су нужни и који би требало да падну на терет буџетских средстава у смислу члана 197. ЗКП, пошто се о седници већа пред другостепеним судом, сходно члану 375. ЗКП-а, само обавештава онај оптужени или његов бранилац који је захтевао да буде обавештен о седници или пак онда када би њихово присуство било корисно за разјашњење ствари. На основу напред изнетог изводи се закључак да је присуство седници већа која се одржава пред другостепеним судом факултативна радња, с`обзиром да се о њеном одржавању окривљени и његов бранилац само „обавештавају“ те да њихово одсуство не спречава да се иста одржи. У прилогу оваквом закључку, по ставу првостепеног решења, је и чињеница да Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката није предвиђено да наведени трошкови представљају награду браниоцу.

Виши суд у Нишу је решењем Кв 30/11 од 28.01.2011. године одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног изјављену против првостепеног решења, прихватајући напред наведене разлоге из првостепеног решења.

На основу одредбе члана 197. став 1. ЗКП-а прописано је да када се обустави кривични поступак или када се донесе пресуда којом се окривљени ослобађа од оптужбе или којом се оптужба одбија, изрећиће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 193. став 2. тачка 1. до 6. тог Законика, као и нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца падају на терет буџетских средстава.

Према одредби члана 193. став 1. ЗКП-а трошкови кривичног поступка су издаци учињени поводом кривичног поступка од његовог покретања до његовог завршетка.

Одредбом члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а прописано је да трошкови кривичног поступка између осталог обухватају и награду и нужне издатке браниоца.

С`тога је у првостепеном решењу код одлучивања о трошковима кривичног поступка по захтеву браниоца окривљеног, повређена одредба члана 197. став 1. у вези члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а погрешним закључком да је присуство седници већа која се одржава пред другостепеним судом факултативна радња, јер по ставу изнетом у образложењу решења одсуство окривљеног и његовог браниоца не спречава да се седница већа одржи при чему и председник већа другостепеног суда није нашао да би присуство странака седници већа било корисно, као и да трошкови браниоца окривљеног у вези са присуством седници већа другостепеног суда, према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, не представљају награду браниоцу.

Изнети став и дати разлози из првостепеног решења се не могу прихватити јер је одредбом члана 375. став 1. ЗКП-а прописано да ће се о седници већа обавестити онај оптужени или његов бранилац који је у року предвиђеном за жалбу или за одговор на жалбу захтевао да буде обавештен о седници већа или је предложио одржавање претреса пред другостепеним судом, па је уредно обавештавање странака о седници већа нужно и истовремено, са једне стране, представља услов за њено одржавање, а са друге стране право окривљеног и његовог браниоца од чије воље зависи да ли ће то право користити.

Из напред изнетог произлази да коришћење наведеног права окривљеног у жалбеном поступку, подразумева у случају из члана 197. став 1. ЗКП и признавање трошкова поступка у вези с`тим у виду награде и нужних издатака браниоцу (члан 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а) који улазе у укупне трошкове кривичног поступка настале од његовог покретања до његовог завршетка (члан 193. став 1. ЗКП-а).

Самим тим, приликом доношења првостепеног решења погрешним тумачењем одредбе члана 375. став 1. ЗКП-а, право окривљеног и браниоца да присуствују седници већа пред другостепеним судом релативизовано је и дат му је карактер „факултативне радње“, па је заузимањем погрешног става да трошкови окривљеног и његовог браниоца настали у вези са присуством седници већа другостепеног суда нису нужни издаци у смислу члана 197. ЗКП-а који би требало да падну на терет буџетских средстава, учињена повреда одредбе кривичног поступка из члана 197. став 1. у вези члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а на штету окривљеног З.А.

Како је другостепеним решењем Кв 30/11 од 28.01.2011. године одбијена жалба браниоца окривљеног, иако се њоме указивало на наведену повреду одредаба кривичног поступка, заузимањем погрешног става да трошкови присуства странака седници већа пред другостепеним судом падају на терет буџетских средстава једино ако су странке обавештене о седници већа по службеној дужности, то је и овим другостепеним решењем учињена иста повреда одредаба кривичног поступка на штету окривљеног.

С`обзиром да је наведеним правноснажним решењима повређен закон на штету окривљеног З.А, Врховни касациони суд је делимичним уважањем захтева за заштиту законитости због напред наведене повреде закона означена решења укинуо и предмет вратио Вишем суду у Нишу на поновно одлучивање, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду одредаба кривичног поступка на коју му је указано овом пресудом.

Међутим, Врховни касациони суд налази да Републички јавни тужилац неосновано истиче да је наведеним решењима учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а, јер је Виши суд дао разлоге, мада погрешне, због чега је нашао да трошкови окривљеног и његовог браниоца у вези са присуством седници већа другостепеног суда нису нужни издаци у смислу члана 197. ЗКП-а који би падали на терет буџетских средстава, што је повреда одредаба кривичног поступка из члана 197. став 1. у вези члана 193. став 2. тачка 7. ЗКП-а, а не битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је поступајући на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом члана 424. и члана 425. став 1. ЗКП-а, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,

Председник већа-судија,

Весна Веселиновић,с.р.

Бата Цветковић,с.р.